



Persbericht

Luxemburg, 9 december 2020

COVID-19-crisis dreigt de economische kloof tussen EU-landen te vergroten

Volgens de Europese Rekenkamer (ERK) hebben de vroegtijdige maatregelen die de EU en haar lidstaten hebben genomen om de economische gevolgen van COVID-19 tegen te gaan, geholpen om banen en bedrijven te redden. De controleurs signaleren echter ook het risico dat de ongelijke impact van de pandemie op de lidstaten en hun uiteenlopende capaciteit om hun economieën te ondersteunen, ertoe kunnen leiden dat de economische kloof tussen hen groter wordt. Zij beschouwen de momenteel voorgestelde financiële reactie van de EU op de crisis ook als een gelegenheid om EU-prioriteiten te bevorderen en na te denken over verbeteringen op de lange termijn om de economische coördinatie tussen de lidstaten te versterken. Tegelijkertijd wijzen de controleurs op risico's en uitdagingen in verband met de uitvoering en coördinatie van deze maatregelen.

Naar aanleiding van de economische schok die werd veroorzaakt door de COVID-19-pandemie hebben de lidstaten een breed scala aan begrotingsmaatregelen genomen om hun economieën te ondersteunen. In juli hadden de 1 250 maatregelen een waarde van ongeveer 3,5 biljoen EUR, ofwel 27 % van het bruto binnenlands product (bbp) van de EU-27. Met regelingen voor het behoud van banen en liquiditeitssteun, die het leeuwendeel van de maatregelen uitmaakten, werden ontslagen tot dusver grotendeels beperkt. Door deze nationale begrotingsmaatregelen zullen de begrotingstekorten en overheidsschulden van landen echter aanzienlijk toenemen. De omvang en samenstelling daarvan weerspiegelen bovendien de relatieve rijkdom van de lidstaten en niet de mate waarin zij door de crisis zijn getroffen. De controleurs waarschuwen ook voor het risico van economische divergentie en verstoringen van het gelijke speelveld tussen de lidstaten.

“De crisisresponsmaatregelen van de lidstaten hebben banen en bedrijven gered, maar leiden onvermijdelijk tot stijgende begrotingstekorten. Volgens ons bestaat het risico dat de economische convergentie hierdoor zal worden beperkt in de komende jaren”, aldus Ildikó Gáll-Pelcz, het lid van de ERK dat verantwoordelijk is voor de analyse. “Voor de governance van de EU zal het een uitdaging zijn om terug te keren naar de huidige begrotingsregels of nieuwe regels te ontwikkelen zonder het herstel na de pandemie of de houdbaarheid van de schuld te belemmeren.”

Dit persbericht wil slechts de kernboodschap weergeven van de analyse van de Europese Rekenkamer. De volledige analyse is beschikbaar op eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

De reactie van de EU bestond erin, snel voor flexibele economische coördinatie te zorgen. Hierdoor konden de lidstaten de opkomende economische crisis opvangen door middel van budgettaire stimuleringsmaatregelen, tijdelijke staatssteun en opgeschorte begrotingsmaxima (de “ontsnappingsclausule”). De EU heeft ook beschikbare middelen gemobiliseerd en nieuwe vangnetten gecreëerd voor bedrijven, overheden en werknemers. Eind augustus 2020 hadden er echter geen grote uitbetalingen plaatsgevonden.

Bovendien heeft de Europese Raad in juli 2020 overeenstemming bereikt over Next Generation EU, een programma met een waarde van 750 miljard EUR, in het kader waarvan de terugkeer naar een duurzaam en veerkrachtig herstel zal worden ondersteund. Samen met haar volgende zevenjarenbegroting zal de financiële steun van de EU dus 1,8 biljoen EUR bedragen. De controleurs waarschuwen echter dat niet gegarandeerd is dat deze maatregelen duurzame groei zullen bevorderen en voor meer convergentie tussen de lidstaten zullen zorgen. De doeltreffendheid van de steun zal in belangrijke mate afhangen van de vraag hoe goed hiermee de werkelijke gevolgen van de crisis worden aangepakt en de capaciteit van de lidstaten wordt versterkt om hun eigen economieën te ondersteunen en nieuwe maatregelen naar behoren uit te voeren.

Achtergrondinformatie

Het bbp van de EU-27 zal naar verwachting met 7,4 % krimpen in 2020 en in 2021 wellicht niet terugkeren naar het niveau van vóór de crisis. Hierdoor bestaat het risico dat insolventie en banenverlies aanzienlijk zullen toenemen. Waarschijnlijk zal vrijwel geen van de 27 lidstaten in 2020 onder de EU-tekortlimiet van 3 % van het bbp blijven.

Vandaag publiceerde de ERK Analyse nr. 6/2020 “*Risico’s, uitdagingen en kansen in verband met de economische beleidsreactie van de EU op de COVID-19-crisis*”, die momenteel in het Engels beschikbaar is op eca.europa.eu; andere talen volgen te zijner tijd. In januari 2021 zal zij een analyse van de volksgezondheidsmaatregelen van de EU in reactie op COVID-19 publiceren. De ERK besloot in het voorjaar van 2020, kort na de uitbraak van de pandemie, om beide analyses in te stellen.

Perscontact: Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu - M: (+352) 621552224